

دایره تحصیلات تکمیلی

رساله سطح ۳

رشته: تفسیر و علوم قرآن

موضوع:

سیمای تبلیغی حضرت نوح (علیه السلام)
از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین مصطفی جعفر طیاری

نگارنده:

دلال عبدالی

سال تحصیلی: ۱۳۹۳

تقدیم به:

بزرگ ترین مبلغ عالم بشریت، رسول اکرم (صلی الله علیه وآله)، پیامبر رحمت،

پیام آور مهرو محبت، تربیت یافته حق، تربیت کننده خلق، و به

اهل بیت پاک و مطهرش، وبه ویژه آخرین حجت پرورگار،

حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

به او که:

بِیَمِّنِهِ رُزْقَ الْوَرَىٰ وَ بِوُجُودِهِ ثَبَّتِ

الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ . . .^۱

«خلق به برکت او روزی خورند و به وجود او،

زمین و آسمان برجاست . . .»

---

۱. قمی، عباس، مفاتیح الجنان، زیارت حضرت صاحب الامر (علیه السلام)، ترجمه محمد باقر کفره ای، ص ۸۵۴.

چکیده:

در قرآن مجید، برای زمینه ها و عرصه های گوناگون، مطالب پرباری مطرح شده است!

یکی از این زمینه ها، “عرصه ی تبلیغ دین” است، که قرآن مجید به شدت و صراحت روی آن تکیه می کند و راه های اجرا و عملی ساختن این زمینه را از طریق تبیین سیره انبیاء بیان کرده است. سرگذشت حضرت نوح (علیه السلام) نیز در قرآن کریم به طور مفصل بیان شده است. بر این اساس در این پژوهش، سیمای تبلیغی حضرت نوح (علیه السلام) از منظر آیات و روایات طی سه فصل مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته است.

در فصل اول پیرامون کلیات و مفهوم شناسی می باشد. در گفتار اول، مباحث مقدماتی از قبیل تبیین موضوع، اهمیت و ضرورت تحقیق و اهداف تحقیق، سوالات اصلی و فرعی، پیشینه و روش تحقیق و مشکلات و محدودیت های بیان شده است. سپس در گفتار دوم در بحث مفهوم شناسی، کلید واژه های سیره، سیما، اسوه، تبلیغ، اولوالعزم از نظر لغوی و اصطلاحی بررسی شده است و پس از آن در همین فصل در گفتار سوم به معرفی اجمالی حضرت نوح (علیه السلام) پرداخته شده است.

در فصل دوم شیوه های تبلیغی حضرت نوح (علیه السلام) بیان شده است که این شیوه ها عبارتند از: مقاومت حضرت نوح (علیه السلام) در هدایت مردم و در کشتی سازی، گفتگوی نیکوی ایشان با قوم خود، تبلیغ مبتنی بر دیگران، اتمام حجت با خویشان، توکل - طلب یازی از خداوند - دفع سریع تهمتها و معرفی پیامبری خود می باشد.

در ادامه تحقیق در فصل سوم: موانع و مشکلات حضرت نوح (علیه السلام) در امر تبلیغ بیان شده است که موانعی که بر سر راه ایشان بوده است از قبیل: ایجاد شبهه در نبوت حضرت نوح (علیه السلام) - برتری جویی - تمسخر - تحقیر - تهدید به سنگسار و تهدید به اخراج و تهمت که شامل تهمت گمراهی، جنون، دروغگویی، و تهمت برتری جویی بوده است.

« فهرست مطالب »

مقدمه ۱

فصل اول: کلیات تحقیق و مفهوم شناسی

گفتار اول: کلیات تحقیق ۳

تبیین موضوع ۳

اهمیت و ضرورت موضوع ۴

پیشینه تحقیق ۶

روش تحقیق ۷

پرسشهای تحقیق ۷

فرضیات تحقیق ۷

مشکلات تحقیق ۸

گفتار دوم: مفهوم شناسی ۸

۱- اولوالعزم ۸

۲- اسوه ۹

۳- سیره ۱۰

۴- سیما ۱۱

۵- تبلیغ ۱۲

گفتار سوم: معرفی اجمالی حضرت نوح (علیه السلام) ۱۴

مقدمه ۱۴

نام و نسب حضرت نوح (علیه السلام) ۱۴

فصل دوم: شیوه‌های تبلیغی حضرت نوح (علیه السلام)

مقدمه ۱۹

۱- مقاومت ۲۰

۲۰	الف) نقش صبر و مقاومت حضرت نوح (علیه السلام) در هدایت مردم.....
۲۲	ب) مقاومت حضرت نوح (علیه السلام) در ساختن کشتی: .....
۲۳	۲- گفتگوی نیکو.....
۲۷	۳- تبلیغ مبتنی بر برهان.....
۳۰	۴- توکل .....
۳۲	۵- اتمام حجت با خویشاوندان.....
۳۷	۶- طرح پرسش و توجه دادن به طبیعت.....
۴۰	نتیجه گیری.....

فصل سوم: موانع و مشکلات حضرت نوح (علیه السلام) در امر تبلیغ

۴۳	مقدمه.....
۴۳	۱- ایجاد شبهه در نبوت حضرت نوح (علیه السلام).....
۴۷	۲- تمسخر.....
۵۴	۳- تحقیر.....
۶۴	۴- تهدید.....
۶۵	الف) تهدید به سنگسار.....
۶۷	ب) تهدید به اخراج.....
۷۰	۵- تهمت.....
۷۰	الف) تهمت گمراهی.....
۷۳	ب) تهمت جنون و دیوانگی.....
۷۴	ج) تهمت دروغ گویی.....
۸۹	۶- ترویج خرافات و تحریک احساسات قبیله‌ای.....
۹۴	نتیجه گیری.....
۹۶	فهرست منابع.....